

»Sultecirkulæret« fortæller *ikke*, om det er klienten, der skal bevise, at hun sandelig ikke har tænkt sig at gå i gang med en uddannelse, eller om det er forvaltningen, der skal bevise, at klienten har planer om at gå i gang med en uddannelse, eller om forvaltningen bare skal bevise, at klienten tilhører den aldersgruppe, der »normalt« vil påbegynde en kortere eller længere uddannelse. »Sultecirkulæret« fortæller heller ikke, hvor langt fremme uddannelsen skal ligge for at kunne blive brugt som argument for, at hjælpen *straks* skal udmåles efter cirkulæret. Og hvad med den klient, som er tilmeldt arbejdsformidlingen, og som ikke søger optagelse i nogen uddannelse? Hvad er det fremtidige levestandardniveau i dette tilfælde? Heller ikke her giver »sultecirkulæret« nogen som helst vejledning.

b) Ingen ved hvem cirkulæret omfatter

Af cirkulæreskrivelsen fremgår det, at den er rettet mod »... unge mennesker, der ikke længere er omfattet af forældrenes forsørgelsespligt... men som ikke reelt har klaret sig for egne indtægter efter endt skolegang.«

»Unge« betyder vel personer, der er fyldt atten år, da det i almindelighed er en forudsætning for at opnå kontanthjælp efter bistandsloven. Men er der også en aldersmæssig overgrænse for dem, der kan være omfattet af »sultecirkulæret«? Det har forslagsstillerne forsøgt at få opklaret hos den tidligere socialminister. Forgæves. Forslagsstillerne har blot fået følgende at vide: »Cirkulæreskrivelsen vedrører således personer i den aldersgruppe, der normalt vil påbegynde en kortere eller længere uddannelse.« (Spørgsmål 1023 til skriftlig besvarelse, se Folketingstidende 1981-82 (2. samling), forhandlingerne sp. 9723).

Det har da også vist sig, at nogle kommuner sætter aldersgrænsen ved 22 år, nogle sætter den ved 25 år – og nogle sætter den slet ikke. Også på denne måde gøres modtagerne af kontanthjælpen endnu mere retsløse.

c) Direkte modstrid med gældende cirkulære om kontanthjælp

I cirkulære om kontanthjælp efter bistandsloven af 25. oktober 1980 står der bl.a.:

»6. *Formålet* med den forbigående hjælp er at modvirke, at pågældendes og familiens hidtidige levevilkår i væsentlig grad forringes.«

Ikke desto mindre kan man læse følgende i cirkulæreskrivelsen:

»Som *vejledende udgangspunkt* kan der opstilles en formodning for, at den unges levevilkår i en periode vil være bestemt af mulighederne for støtte efter reglerne for Statens Uddannelsesstøtte. Det kan i så fald være rimeligt, at hjælpen efter bistandsloven afpasses efter, hvad der kan ydes som stipendier fra Statens Uddannelsesstøtte efter højeste sats for henholdsvis udeboende og hjemmeboende.«

Lad os blot nævne et par eksempler:

En enlig forsøger med et hjemmeboende barn på 17 år kunne pr. 1. oktober 1982 opnå ungdomsydelse med et beløb svarende til 708 kr. om måneden (8.500 kr. årligt – det er højeste sats). Hertil kan lægges 520 kr. pr. måned, hvilket svarer til en faders normalbidrag. Det giver i alt 1.228 kr. om måneden.

I dag bliver der maksimalt udbetalt 12.400 kr. årligt i stipendier gennem Statens Uddannelsesstøtte til hjemmeboende mellem 18 og 21 år. Det svarer til 1.033 kr. pr. måned. Når den unge arbejdsløs fylder 18 år, vil levestandarden altså blive sænket fra 1.228 kr. til 1.033 kr. – eller med 195 kr. om måneden – mindst.

Et andet eksempel:

En enlig udeboende 18-årig arbejdsløs kvinde skal også klare sig for stipendiesatsen. Den ligger i dag på maksimalt 20.400 kr. årligt for udeboende mellem 18 og 21 år. Det svarer til 1.700 kr. om måneden. Mon hun klarede sig for det beløb som 17-årig? Og mon forældrene vil kunne bære bare at henvise til, at forsørgelsespligten ophører, når den unge er fyldt 18 år? Helt bortset fra at det langtfra er alle forældre, som *kan* støtte den unge økonomisk – og at den unge naturligvis har et berettiget krav på at være økonomisk selvstændig.

d) Direkte modstrid med gældende cirkulære om bistandslovens almindelige bestemmelser

I socialministeriets cirkulære af 15. august 1975 om bistandslovens almindelige bestemmelser kan man læse:

»36. I § 26 omtales de situationer, hvor det sociale udvalg *kan* træffe bestemmelse om tilbagebetaling af hjælp. Opregningen, der er *udtømmende*, omfatter

1. hjælp til en person på grund af pågældendes uforvarsomme økonomi, ubegrundede opgivelse af et arbejde eller nægtelse af at påtage sig anvist arbejde. At en person står uden økonomiske midler og arbejdsmuligheder af de nævnte årsager, kan ikke begrunde, at der gives *afslag* på hjælp, som pågældende i øvrigt opfylder betingelserne for at få,